

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
„Rejon ulic Krańcowej i Promyk w Gruszczyńie”

opracowanie:

mgr Łukasz Bartoszewski
mgr inż. Sandra Andryszak

Poznań, 16 marca 2026 r.

SPIS TREŚCI

1. Informacje ogólne.....	3
1.1. Przedmiot i cel opracowania, podstawy prawne.....	3
1.2. Metoda opracowania, wykorzystane materiały.....	4
2. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska	6
2.1. Położenie i użytkowanie terenu.....	6
2.2. Rzeźba terenu.....	7
2.3. Budowa geologiczna, surowce mineralne	7
2.4. Warunki wodne	8
2.5. Gleby.....	9
2.6. Flora i fauna	10
2.7. Formy ochrony przyrody	11
2.8. Dziedzictwo kulturowe i zabytki.....	11
2.9. Klimat lokalny	11
2.10. Jakość powietrza.....	12
2.11. Klimat akustyczny	13
3. Informacja o zawartości i głównych celach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	15
3.1. Cel opracowania projektu planu	15
3.2. Ustalenia projektu planu.....	15
3.3. Powiązania z innymi dokumentami	20
3.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu.....	20
4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu	21
5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz sposoby ich uwzględniania w projekcie planu	22
6. Przewidywane oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko	26
6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.....	26
6.2. Oddziaływanie na krajobraz	26
6.3. Oddziaływanie na powietrze.....	27
6.4. Oddziaływanie na klimat	28
6.5. Oddziaływanie na wody	29
6.6. Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	29
6.7. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną	30
6.8. Oddziaływanie na dobra materialne i zabytki	30
6.9. Oddziaływanie na ludzi i klimat akustyczny.....	31
6.10. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i integralność tego obszaru	31
6.11. Oddziaływanie na całość środowiska przyrodniczego	31
7. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	32
8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	32
9. Przewidywane metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.....	33
10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu lub wyjaśnienie ich braku ...	34
11. Streszczenie.....	34

1. Informacje ogólne

1.1. Przedmiot i cel opracowania, podstawy prawne

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego rejon ulic Krańcowej i Promyk w Gruszczyźnie. Plan sporządzany jest na podstawie Uchwały Nr LXXI/737/2023 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulic Krańcowej i Promyk w Gruszczyźnie”.

Głównym celem prognozy, jest określenie skutków działań związanych ze zmianą sposobu zagospodarowania terenu i ich wpływ na całość środowiska, jego poszczególne komponenty oraz na warunki życia i zdrowie ludzi.

Prognoza skutków oddziaływania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko jest elementem systemu planowania przestrzennego, wprowadzonym ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym, z nowelizacją zawartą w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.).

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.).

Aktualnie, obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.). Zgodnie z art. 51 ust. 1 ww. ustawy organ opracowujący projekt dokumentu sporządza prognozę oddziaływania na środowisko.

Przepisy tej ustawy są wdrożeniem do polskich regulacji prawnych ustaleń podjętych na poziomie międzynarodowym i unijnym w Dyrektywach Wspólnot Europejskich, w tym:

- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. Urz. L 26 z dnia 28 stycznia 2012 r.),
- Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z dnia 22 lipca 1992 r.),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z dnia 21 lipca 2001 r.),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej Dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z dnia 14 lutego 2003 r.),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości Dyrektywę Rady 85/337/EWG (Dz. Urz. UE L 156 z dnia 25 czerwca 2003 r.),
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z dnia 29 stycznia 2008 r.).

Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą z dnia 3 października 2008 r., prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument niezbędny do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jakiej wymaga projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Według art. 48 ust. 1 i 1a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może,

po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i art. 58, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w przypadku spełnienia przesłanek wskazanych w art. 48 ust. 1, ust. 3-5 ww. ustawy. Prognoza staje się dokumentem z chwilą jej wyłożenia do publicznego wglądu na okres co najmniej 21 dni łącznie z projektem planu, po uprzednim ogłoszeniu w miejscowej prasie. Przy wyłożeniu, projekt planu i prognoza są przedmiotem społecznej oceny, a ustalenia prognozy mogą mieć bezpośredni wpływ na decyzje Rady Miejskiej w sprawie uchwalenia planu.

1.2. Metoda opracowania, wykorzystane materiały

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, część tekstowa uchwały oraz rysunek planu, stanowiący obowiązujący załącznik graficzny do uchwały.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r., prognoza oddziaływania na środowisko winna rozpatrywać zagadnienia w dostosowaniu do stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu, w tym wypadku do projektu planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego, zawierając:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- oświadczenie autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku, gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

Ponadto, prognoza winna określać, analizować i oceniać:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2025 r., poz. 647),
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawiać winna również:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu w szczególności na integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy tj. regionalnym dyrektorem ochrony środowiska i państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym.

W prognozie wykorzystano wymagania aktów prawnych związanych z ochroną środowiska i innych przepisów szczególnych.

Prognozę opracowano w oparciu o pakiet informacji zawartych w materiałach:

1) materiały kartograficzne:

- mapa zasadnicza 1:1 000,
- mapa ewidencyjna 1:1 000,
- mapa topograficzna 1:10 000,
- mapa hydrograficzna 1:50 000;

2) dokumenty i inne materiały:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Swarzędz (uchwała Nr X/51/2011 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 29 marca 2011 r. z późniejszymi zmianami),
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- Opracowanie ekofizjograficzne dla terenu gminy Swarzędz, sporządzone w 2006 r., Dedal Invest-Eko,
- Podstawowe opracowanie ekofizjograficzne obszaru miasta i gminy Swarzędz opracowane przez GARD Łódź 2017 r.,
- Strategia Rozwoju Gminy Swarzędz na lata 2021-2030, kwiecień 2021 r.,
- Plan Rozwoju Gminy Swarzędz na lata 2020 – 2025,
- Program ochrony środowiska dla Gminy Swarzędz na lata 2020-2023,
- Plan gospodarki niskoemisyjnej miasta i gminy Swarzędz (Uchwała nr XVIII/182/2016 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 26 stycznia 2016.),
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2024, GIOŚ 2025 r.,
- Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela,
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335),
- koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
- wnioski złożone do planu,
- obowiązujące przepisy prawne.

- 3) strony internetowe:
- swarzedz.pl,
 - swarzedz.e-mapa.net,
 - www.google.pl/maps,
 - maps.geoportal.gov.pl,
 - geoportal.kzgw.gov.pl
 - mjwp.gios.gov.pl,
 - www.gios.gov.pl
 - www.psh.gov.pl,
 - epsh.pgi.gov.pl,
 - danepubliczne.gov.pl,
 - bip.swarzedz.eu.

Powyższe materiały, wizja terenowa oraz informacje przekazane przez Urząd Miejski w Swarzędzu pozwoliły rozpoznać stan środowiska, jego użytkowanie, podatność na degradację oraz możliwości podniesienia jego kondycji.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu.

Analizy i oceny stanu środowiska na terenie gminy dokonano w oparciu o wyniki monitoringu przeprowadzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska oraz kierując się syntezą dokumentów regionalnych i lokalnych odnoszących się bezpośrednio i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi. W przypadku braku wyników pomiarów jakości danego komponentu środowiska, przytoczono dane odnoszące się do terenu położonego najbliższej obszarowi opracowania planu.

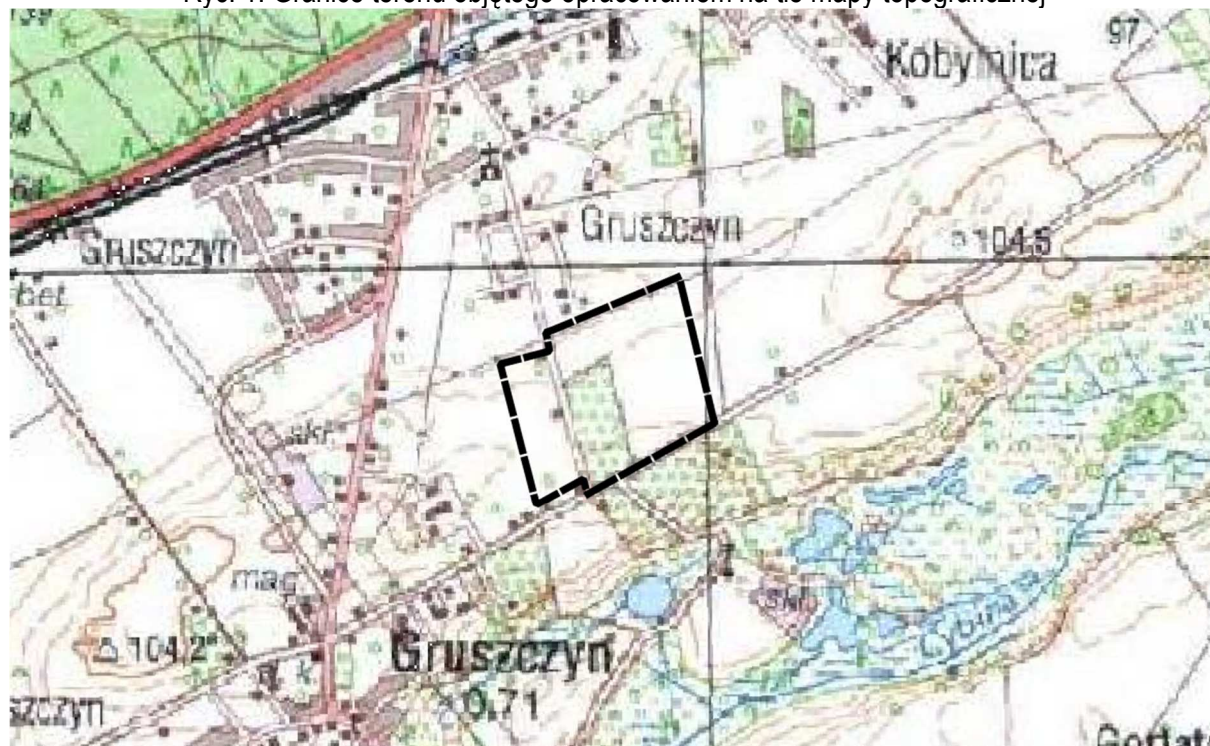
Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami przyrodniczymi. Prognozę oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska przedstawiono za pomocą techniki listy identyfikacyjnej, w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w dostosowaniu do stopnia szczegółowości ustaleń projektu miejscowego planu. Oceniono potencjalne zagrożenie środowiska oraz wpływ skutków realizacji ustaleń planu na jego funkcjonowanie. Zwrócono również uwagę na ewentualne niepożądane konsekwencje, proponując sposoby ich zminimalizowania.

2. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska

2.1. Położenie i użytkowanie terenu

Obszar opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego położony jest w północno-zachodniej części gminy. Teren objęty opracowaniem niniejszego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje obszar przy ulicach Krańcowej i Promyk, obręb Gruszczyń. Obecnie przedmiotowy obszar ma charakter leśny i rolniczy. Powierzchnia terenu opracowania wynosi około 20ha. Zgodnie z mapą ewidencyjną omawiany obszar stanowią grunty orne klasy – RIVa, RIVb, RV oraz RVI. Sąsiedztwo przedmiotowych terenów stanowią tereny użytkowane rolniczo oraz zabudowania mieszkaniowe.

Ryc. 1. Granice terenu objętego opracowaniem na tle mapy topograficznej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z <https://swarzedz.e-mapa.net>

2.2. Rzeźba terenu

Rzeźba terenu analizowanego obszaru ukształtowana została w wyniku działalności lądolodu skandynawskiego podczas ostatniego zlodowacenia. Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną Polski według J. Kondrackiego (2002) teren objęty opracowaniem położony jest w prowincji Niż Środkowoeuropejski (31), podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie, makroregionie Pojezierze Wielkopolskie oraz mezoregionie Pojezierze Gnieźnieńskie.

W ujęciu geomorfologicznym obszar planu znajduje się w obrębie wysoczyzny morenowej, ukształtowanej w wyniku procesów akumulacyjnych lodowca. Dominującą formą rzeźby jest płaska do lekko falistej równina moreny dennej, charakteryzująca się niewielkimi spadkami terenu oraz małymi deniwelacjami. Rzędne wysokościowe obszaru mieszczą się w przedziale od około 90,0 do 93,0 m n.p.m.

Podłoże budują przede wszystkim gliny zwałowe oraz ich zwietrzliny, miejscami przykryte osadami piaszczystymi pochodzenia lodowcowego. Taka budowa geologiczna sprzyja stabilności rzeźby terenu i ogranicza intensywność procesów geomorfologicznych. Na analizowanym obszarze nie występują warunki sprzyjające rozwojowi ruchów masowych, a teren nie jest zaliczany do obszarów zagrożonych osuwiskami.

Ukształtowanie terenu nie stanowi istotnego ograniczenia dla realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Przewidywane zagospodarowanie nie będzie powodowało znaczących przekształceń rzeźby terenu ani uruchomienia negatywnych procesów geomorfologicznych.

2.3. Budowa geologiczna, surowce mineralne

Pod względem geologicznym obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, położony jest w rejonie ulic Krańcowej i Promyk w Gruszczyń, znajduje się w obrębie jednostki geotektonicznej niecki mogileńskiej. Podłoże głębsze budują utwory mezozoiczne, głównie górnokredowe margle i wapień margliste, które zalegają na znacznej głębokości i nie mają bezpośredniego znaczenia dla planowanego zagospodarowania terenu.

Utwory mezozoiczne przykryte są osadami trzeciorzędowymi oligocenu i miocenu, a następnie grubą serią osadów czwartorzędowych, których miąższość w rejonie Swarzędza dochodzi lokalnie do kilkudziesięciu metrów. Dla analizowanego obszaru kluczowe znaczenie mają właśnie osady czwartorzędowe, które kształtują warunki gruntowe i środowiskowe w strefie przypowierzchniowej.

W budowie geologicznej dominują utwory plejstoceńskie, reprezentowane przede wszystkim przez gliny zwałowe związane z ostatnim zlodowaceniem, miejscami przykryte osadami piaszczystymi pochodzenia wodnolodowcowego. Utwory te tworzą stosunkowo jednorodny kompleks o dobrych właściwościach nośnych, sprzyjający realizacji zabudowy.

Na analizowanym obszarze nie stwierdza się występowania form i osadów charakterystycznych dla dolin rzecznych, takich jak torfy, mady czy muły organiczne. Budowa geologiczna terenu nie wskazuje również na obecność utworów o wysokiej podatności na deformacje lub procesy osuwiskowe.

Zgodnie z danymi Centralnej Bazy Danych Geologicznych Państwowego Instytutu Geologicznego, na obszarze objętym planem nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych, w związku z czym realizacja ustaleń MPZP nie będzie powodowała konfliktów z gospodarką surowcową ani konieczności ochrony złóż.

2.4. Warunki wodne

Wody powierzchniowe

Obszar opracowania znajduje się w zlewni rzeki Warty (zlewnia II-go rzędu). W obrębie przedmiotowego terenu nie występują większe ciekі ani zbiorniki wodne.

Teren jest zdrenowany.

Monitoring stanu wód, prowadzony jest według tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej. Obecnie przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCW). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych.

Według podziału sporządzonego przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, teren opracowania planu zlokalizowany jest w granicach jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych Główna od zlewni zb. Kowalskiego do ujścia o kodzie RW6000101859299 oraz Cybina o kodzie RW600010185899, na obszarze dorzecza Odry, w regionie wodnym Warty.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475), status JCWP Główna od zlewni zb. Kowalskiego do ujścia, został określony jako: silnie zmieniona część wód, nie można natomiast określić jego stanu/potencjału wód, ze względu na brak badań biologicznych w JCWP, natomiast JCWP Cybina określono jako silnie zmieniona część wód, stan/potencjał ekologiczny określona jako słaby.

Zgodnie z rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie określenia w regionie wodnym Warty wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (Dz. U. Woj. Wielkopolskiego z 2017 r. poz. 1638) JCWP Główna od zlewni zb. Kowalskiego do ujścia należy do wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych w regionie wodnym Warty.

Jakość wód powierzchniowych płynących na terenie gminy Swarzędz monitorowana jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Wody podziemne

Teren gminy Swarzędz, zgodnie z hydrogeologicznym podziałem kraju, znajduje się w makroregionie zachodnim Niżu Polskiego, w regionie wielkopolskim (XIII). Obszar objęty opracowaniem planu położony jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 60 o kodzie GW600060. Na terenie tym

stwierdzono dwa poziomy wodonośne: trzeciorzędowy (poziom mioceński) oraz czwartorzędowy (poziom plejstoceniński).

Głębokość występowania wód podziemnych w granicach opracowania planu uzależniona jest od stanu wód powierzchniowych. Według Mapy Hydrograficznej Polski na analizowanym terenie należy spodziewać się zalegania I poziomu wód gruntowych na poziomie ok. 2,0 m p.p.t.

W granicach obszaru opracowania planu występują grunty o średniej przepuszczalności - piaski i skały lite silnie uszczelnione, grunty o słabej przepuszczalności - gliny i pyły, grunty organiczne o zmiennej przepuszczalności oraz grunty antropogeniczne o zróżnicowanej przepuszczalności. Przepuszczalność gruntów, która określa warunki obiegu wody, związana jest z rozmieszczeniem utworów skalnych na tle rzeźby terenu. Najważniejszą rolę odgrywają cechy litologiczne skał i gruntów, które informują o zdolności do przewodzenia wody. Przepuszczalność pionowa wskazuje na możliwości zasilania wód podziemnych. Szczególną rolę odgrywa przepuszczalność utworów powierzchniowych, tj. gruntów zalegających pod warstwą poziomu próchnicznego, zwykle znajdującego się na głębokości do 1 m poniżej powierzchni terenu. Na przedmiotowym obszarze zróżnicowana przepuszczalność części gruntów wynika z częściowego uszczelnienia powierzchni terenu, w związku z posadowieniem budynków i utwardzeniem terenu. Na przedmiotowym terenie nie występują ujęcia wód podziemnych o zasobach do 50 m/h.

Cały obszar opracowania znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 143 – Subzbiornik Inowrocław – Gniezno i w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 144 „Dolina Kopalna Wielkopolska

Część gminy Swarzędz oraz cały obszar opracowania planu należy do strefy wysokiej ochrony dla GZWP. Ogólna ocena jakości wód podziemnych według sieci krajowej w 2003 roku (WIOŚ 2004) świadczą o stosunkowo dobrej jakości wód GZWP 143. Zbiornik ten charakteryzuje się dobrymi warunkami hydrogeologicznymi, a jego główne poziomy wodonośne występują na znacznych głębokościach i są przykryte warstwami słaboprzepuszczalnymi. Cechuje się stosunkowo wysoką odpornością na zanieczyszczenia pochodzące z powierzchni terenu.

Ocenę jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w ramach monitoringu jakości wód podziemnych – monitoringu operacyjnego w 2020 r. (wg badań PIG), przeprowadzono w punkcie monitoringowym w miejscowości Gruszczyn, w gminie miejsko-wiejskiej Swarzędz, zlokalizowanym na obszarze JCWPd nr 60, najbliższej terenu opracowania planu, wykazały II klasę jakości.

Ocena stanu wód podziemnych prowadzona jest na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2148).

Zgodnie z rozporządzeniem II klasa to wody dobrej jakości, w których wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo wpływ ten jest bardzo słaby.

Zgodnie z informacjami zawartymi w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” stan chemiczny i ilościowy wód podziemnych JCWPd nr 60 został określony jako dobry.

2.5. Gleby

Gmina Swarzędz, na tle powiatu poznańskiego, charakteryzuje się przeciętną jakością gleb. Dominują gleby klas IV – V kompleksu żytniego. Na obszarze wysoczyznowym znaczne powierzchnie zajmują gleby dobre i średnie, wytworzone na glinach zwałowych (gleby płowe właściwe). Na piaskach lekkich przewagę osiągają gleby rdzawe bielcowane (tereny sandrowe). Występowanie łąk związane jest z dnami dolin rzecznych, w których zostały wytworzone gleby mułowe, mułowo-glejowe, torfowe, murszowe i mady¹.

¹ Podstawowe opracowanie ekofizjograficzne dla terenu gminy Swarzędz

Obszar opracowania charakteryzuje się w części południowej i skrajnie zachodnim kompleksem żytym dobrym (typ V i podtyp A, podłoże piaski słabogliniaste i gliny lekkie) oraz na zachodzie kompleksem żytym słabym (typ VI i podtyp Bw, podłoże piaski słabogliniaste).

Zgodnie z ewidencją gruntów i budynków obszar objęty opracowaniem stanowi użytki rolne, tj. grunty orne..

2.6. Flora i fauna

Szata roślinna obszaru objętego niniejszym opracowaniem ukształtowana została przede wszystkim w wyniku rozwoju zabudowy podmiejskiej oraz towarzyszącej jej infrastruktury, a także wcześniejszego użytkowania rolniczego. Obszar opracowania nie znajduje się w granicach krajobrazu priorytetowego „Rejon Wierzenicy” ani innych form ochrony krajobrazu, a jego charakter odpowiada typowej strefie podmiejskiej aglomeracji poznańskiej.

W strukturze pokrycia terenu dominują tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, działki budowlane w różnym stopniu zagospodarowania, drogi lokalne oraz tereny zieleni urządzonej i nieurządzonej, w tym ogrody przydomowe. Roślinność ma w dużej mierze charakter antropogeniczny, wprowadzony celowo przez człowieka, a jej skład gatunkowy tworzą głównie gatunki ozdobne, trawniki oraz nasadzenia krzewów i drzew, uzupełnione fragmentami roślinności spontanicznej na niezabudowanych działkach i wzdłuż granic posesji.

Zachowane elementy zieleni o charakterze półnaturalnym obejmują pojedyncze zadrzewienia, pasy zieleni oraz niewielkie skupiska drzew i krzewów, które pełnią funkcję lokalnych elementów krajobrazowych oraz siedliskowych. Na analizowanym obszarze nie stwierdzono występowania zbiorowisk roślinnych o wysokiej wartości przyrodniczej, siedlisk chronionych ani drzewostanów o szczególnych walorach wiekowych.

Fauna analizowanego obszaru jest typowa dla terenów zabudowy podmiejskiej, o znacznej presji antropogenicznej i rozdrobnionej strukturze siedlisk. Występują tu głównie gatunki pospolite i synantropijne, dobrze przystosowane do sąsiedztwa zabudowy mieszkaniowej. Ogrody przydomowe, zadrzewienia oraz tereny zieleni stanowią potencjalne siedliska dla drobnych ssaków (m.in. jeża, kreta, myszy), ptaków pospolitych (np. kos, szpak, wróbel, sikory) oraz bezkręgowców.

Sporadycznie mogą pojawiać się większe ssaki, takie jak sarna lub lis, wykorzystujące obszar głównie jako teren migracji lub krótkotrwałego żerowania. Na podstawie dostępnych danych oraz obserwacji terenowych nie stwierdzono występowania roślin, zwierząt ani grzybów objętych ochroną gatunkową.

Ryc. 2. Granice terenu objętego opracowaniem na tle ortofotomapy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z <https://swarzedz.e-mapa.net>

2.7. Formy ochrony przyrody

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic Krańcowej i Promyk w Gruszczynie nie znajduje się w granicach żadnej obszarowej formy ochrony przyrody, ustanowionej na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

2.8. Dziedzictwo kulturowe i zabytki

Na terenie objętym opracowaniem planu znajdują się stanowiska archeologiczne ujęte w ewidencji zabytków pod nr AZP 52-29/79 oraz APZ 52-29/80, które należy objąć ochroną planu miejscowego i wyznaczyć archeologiczną strefę ochrony konserwatorskiej, z nakazem prowadzenia badań archeologicznych podczas prac ziemnych przy realizacji inwestycji związanych z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu; a w uzasadnionym przypadku nakazem wstrzymania prac ziemnych i nakazem przeprowadzenia ratowniczych badań wykopaliskowych; oraz nakaz uzyskania pozwolenia konserwatorskiego na prowadzenie badań archeologicznych, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę. Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1292 ze zm.).

2.9. Klimat lokalny

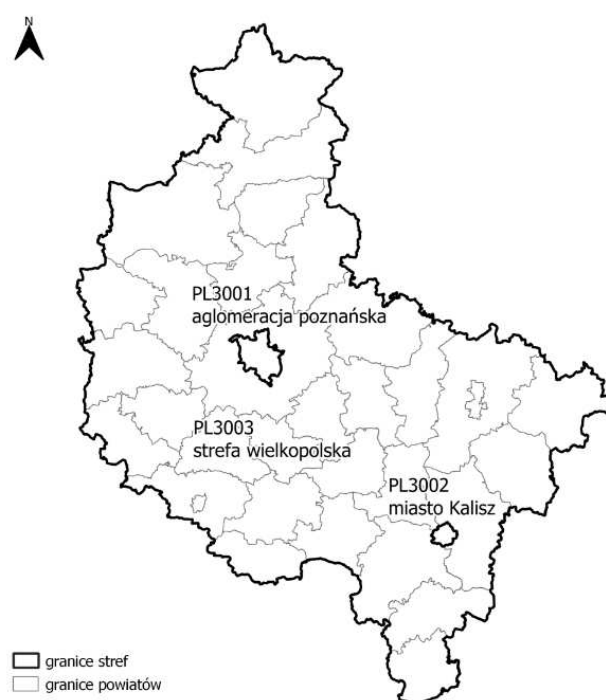
Klimat gminy Swarzędz, podobnie jak całego Niżu Polskiego, jest wynikiem ścierania się klimatu oceanicznego i kontynentalnego. Według regionalizacji klimatyczno-rolniczej R. Gumińskiego, obszar opracowania planu należy do dzielnicy środkowej (VII), a według A. Wosia do Regionu Środkowowielkopolskiego, charakteryzującej się najmniejszym rocznym opadem, poniżej 550 mm oraz znaczną ilością wiatrów o przewadze zachodnich. Czas trwania okresu wegetacyjnego waha się od 210 do 220 dni. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8°C.

Charakterystycznymi cechami tego klimatu są: stosunkowo małe roczne amplitudy powietrza, wczesna wiosna, długie lato, łagodna i krótka zima z nietrwałą pokrywą śnieżną. Na omawianym obszarze przeważają wiatry z sektora zachodniego, co świadczy o wpływie mas oceanicznych na warunki pogodowe tego obszaru.

2.10. Jakość powietrza

Monitoring zmian jakości powietrza wraz z oceną poziomu substancji w powietrzu prowadzony jest na przedmiotowym obszarze przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. W roku 2025 opublikowano „Roczną ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2024”. Zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.) gmina Swarzędz należy do strefy wielkopolskiej.

Ryc. 3. Podział województwa wielkopolskiego na strefy dla oceny jakości powietrza za 2024 rok

Źródło: Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Wielkopolskim, raport wojewódzki za rok 2024.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

1. w klasyfikacji podstawowej:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych,
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy.

2. w klasyfikacji dodatkowej:

- do klasy A1 – brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} – dla fazy II tj. $\leq 20 \mu\text{g}/\text{m}^3$,
- do klasy C1 – przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} – dla fazy II tj. $> 20 \mu\text{g}/\text{m}^3$,

- do klasy D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego,
- do klasy D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Dodatkową klasyfikację wprowadzono na potrzeby raportowania do Komisji Europejskiej.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.

W efekcie oceny przeprowadzonej dla roku 2024 roku, w zakresie dwutlenku siarki, tlenków azotu oraz ozonu, strefę wielkopolską zaliczono do klasy A. W klasyfikacji dodatkowej w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego dla ozonu strefie przypisano klasę D2.

Pod kątem ochrony zdrowia strefę wielkopolską sklasyfikowano:

- dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu ołowiu, arsenu, kadmu, niklu w pyłe PM10 – w klasie A
- dla pyłu zawieszonego PM10 – w klasie A,
- dla pyłu PM2,5 z uwzględnieniem poziomu dopuszczalnego II fazy – ochrona zdrowia ludzi – w klasie A1,
- dla pyłu PM2,5 z uwzględnieniem poziomu dopuszczalnego I fazy – ochrona zdrowia ludzi – w klasie A,
- dla benzo(a)pirenu - w klasie C - ze względu na przekroczenia poziomu docelowego.

W ramach oceny wykonano również dodatkową klasyfikację wyznaczając:

- dla ozonu klasę A ze względu na brak przekroczenia poziomu docelowego,
- dla ozonu klasę D2 w odniesieniu do celu długoterminowego.

Należy podkreślić, że stężenia pyłu PM10 wykazują wyraźną zmienność sezonową – przekroczenia dotyczą tylko sezonu zimnego (grzewczego). Najwyższe stężenia odnotowuje się na terenach, gdzie dominuje tzw. niska emisja z indywidualnego ogrzewania budynków.

Zgodnie z zasadami oceny rocznej, klasę strefy dla danego zanieczyszczenia określa się na podstawie jego stężeń występujących w rejonach potencjalnie najbardziej zanieczyszczonych rozważaną substancją. W rezultacie, nawet obszar przekroczeń wartości normatywnych zanieczyszczenia o małym zasięgu decyduje o wyniku klasyfikacji całej strefy (nawet o dużej powierzchni). Należy zatem pamiętać, że zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia nie oznacza złej sytuacji na terenie całej strefy a jest jedynie sygnałem, że w strefie istnieją obszary wymagające podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy jakości powietrza pod kątem rozważanego zanieczyszczenia.

Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia oznacza konieczność wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programów ochrony powietrza. Uchwałą Nr XXI/391/20 z dnia 13 lipca 2020 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego przyjął Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r. poz. 5954).

2.11. Klimat akustyczny

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112), dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu wyrażone są:

- wskaźnikami LAeqD - równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 600 do godz. 2200) oraz LAeqN - równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 2200 do godz. 600), które to wskaźniki mają

zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby,

- wskaźnikami LDWN - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 600 do godz. 1800), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 1800 do godz. 2200) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 2200 do godz. 600) oraz LN - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 2200 do godz. 600), które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem, w przypadku hałasów pochodzących od dróg i linii kolejowych dopuszczalny poziom hałasu dla wskaźnika długookresowego LDWN (poziom dziennie-wieczorno-nocny) wynosi – w zależności od przeznaczenia terenu – od 50 dB do 70 dB, natomiast dla wskaźnika LN (długookresowy poziom hałasu w porze nocy) od 45 dB do 65 dB. W odniesieniu do pojedynczej doby ustalono wartość dopuszczalną równoważnego poziomu hałasu LAeqD w porze dnia równą od 50 dB do 68 dB, natomiast wartość równoważnego poziomu hałasu LAeqN w porze nocy wynosi od 45 dB do 60 dB. Spełnienie powyższych wymogów, określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska nie gwarantuje stworzenia mieszkańcom warunków, w których nie występuje uciążliwe oddziaływanie hałasu. Przyjęte standardy podyktowane są realnymi możliwościami ograniczania hałasów komunikacyjnych.

Klimat akustyczny obszaru objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego kształtowany jest przede wszystkim przez ruch pojazdów odbywający się drogami gminnymi i powiatowymi zlokalizowanymi w sąsiedztwie terenu opracowania, a także przez aktywność związaną z istniejącą zabudową mieszkaniową podmiejską. Natężenie ruchu drogowego charakteryzuje się zmiennością dobową – wyższe poziomu hałasu występują w porze dziennej, natomiast w porze nocnej obserwuje się jego istotne obniżenie.

Lokalnie mogą występować okresowe źródła hałasu związane z bieżącym użytkowaniem terenów sąsiednich, w tym sporadycznymi pracami porządkowymi, budowlanymi lub eksploatacją pojazdów przez mieszkańców. Hałas o charakterze rolniczym ma obecnie znaczenie marginalne i występuje jedynie incydentalnie, co jest typowe dla terenów podmiejskich znajdujących się w fazie przekształceń funkcjonalnych.

Największe emisje hałasu na obszarze gminy Swarzędz generowane są przez drogę krajową nr 92 oraz linie kolejowe nr 3 (Warszawa Zachodnia – Kunowice) i nr 353 (Poznań Wschód – Skandawa). Zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym dla gminy Swarzędz, zasięg izofony 60 dB w porze dziennej dla drogi krajowej nr 92 wynosi od około 110 do 150 m, natomiast izofony 50 dB w porze nocnej – powyżej 165 m. Obszar objęty projektem planu położony jest w odległości co najmniej około 450 m od przebiegu drogi krajobrazowej nr 92, co oznacza że nie znajduje się w strefie jej bezpośredniego oddziaływania akustycznego.

Na analizowanym obszarze nie występują istotne źródła hałasu o charakterze przemysłowym ani komunikacyjnym o ponadlokalnym znaczeniu. Klimat akustyczny należy ocenić jako umiarkowany i typowy dla terenów zabudowy podmiejskiej, kształtowany głównie przez lokalny ruch drogowy oraz codzienną aktywność mieszkańców.

Realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przy zachowaniu obowiązujących norm dopuszczalnych poziomów hałasu oraz właściwym kształtowaniu funkcji terenów i układu komunikacyjnego, nie powinna prowadzić do znaczącego pogorszenia klimatu akustycznego.

3. Informacja o zawartości i głównych celach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

3.1. Cel opracowania projektu planu

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zadaniem miejscowego planu jest ustalenie przeznaczenia terenów, sposób ich zagospodarowania i zabudowy, z uwzględnieniem ładu przestrzennego oraz dostosowaniem struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań przyrodniczych i przestrzennych tego terenu oraz otoczenia.

Przedmiotowy projekt planu sporządzany jest w związku z podjętą przez Radę Miejską w Swarzędzu uchwałą o przystąpieniu do sporządzenia planu. Celem opracowania jest wprowadzenie terenów o funkcji zgodnej z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Swarzędz. Opracowanie przedmiotowego planu zagospodarowania przestrzennego pozwoli na określenie szczegółowych zasad zagospodarowania terenu w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju.

3.2. Ustalenia projektu planu

Ustala się następujące przeznaczenia terenów:

- 1) teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, oznaczony na rysunku planu symbolem: **1MNW, 2MNW, 3MNW, 4MNW, 5MNW, 6MNW, 7MNW, 8MNW, 9MNW, 10MNW, 11MNW, 12MNW**;
- 2) teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej, oznaczony na rysunku planu symbolem: **1MNB, 2MNB, 3MNB**;
- 3) teren ujęcia wód, oznaczony na rysunku planu symbolem: **1IWU, 2IWU**;
- 4) teren drogi lokalnej, oznaczony na rysunku planu symbolem: **1KDL, 2KDL**;
- 5) teren drogi dojazdowej, oznaczony na rysunku planu symbolem: **1KDD, 2KDD, 3KDD, 4KDD, 5KDD, 6KDD, 7KDD, 8KDD, 9KDD, 10KDD, 11KDD, 12KDD, 13KDD, 14KDD**;
- 6) teren komunikacji drogowej wewnętrznej, oznaczony na rysunku planu symbolem **1KR, 2KR**.

W zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego ustala się:

- 1) nakaz sytuowania budynków z uwzględnieniem wyznaczonych na rysunku planu nieprzekraczalnych linii zabudowy, z wyłączeniem podziemnych części budynków;
- 2) dopuszczenie kolorystyki elewacji budynków zlokalizowanych na poszczególnych terenach: biel, odcienie szarości, beżu, ceglastej czerwieni, brązu oraz zastosowanych materiałów budowlanych w kolorach dla nich naturalnych;
- 3) dopuszczenie lokalizacji dojsć, dojazdów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej;
- 4) dopuszczenie lokalizacji kondygnacji podziemnych;
- 5) zasady wydzielenia nowych działek, ustalone w planie, nie dotyczą wydzielenia działek pod obiekty infrastruktury technicznej, dojścia i dojazdy i w celu regulacji granic między sąsiadującymi nieruchomościami;
- 6) zakaz sytuowania tymczasowych obiektów budowlanych i urządzeń niezwiązanych lub kolidujących z funkcją terenu, z wyłączeniem odstępstw dopuszczonych zapisami niniejszego planu.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasad kształtowania krajobrazu ustala się:

- 1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych;
- 2) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego;
- 3) nakaz zapewnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na terenie **1MNW, 2MNW, 3MNW, 4MNW, 5MNW, 6MNW, 7MNW, 8MNW, 9MNW, 10MNW, 11MNW, 12MNW** oraz **1MNB, 2MNB, 3MNB** jak dla terenów mieszkaniowych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 4) dopuszczenie stosowania środków technicznych, technologicznych i organizacyjnych zmniejszających uciążliwości akustyczne w celu zachowania poziomów hałasu, określonych w przepisach odrębnych;

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej ustala się:

- 1) nakaz ochrony zewidencjonowanego stanowiska archeologicznego: **AZP 52-29/79, APZ 52-29/80**, zgodnie z wyznaczonymi na rysunku planu strefami ochrony konserwatorskiej;
- 2) na terenie wyznaczonej strefy ochrony konserwatorskiej stanowiska archeologicznego dopuszcza się działalność inwestycyjną i ustala się nakaz prowadzenia badań archeologicznych w trakcie prac ziemnych związanych z zagospodarowaniem bądź zabudowaniem terenu.

1. Dla terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, oznaczonego na rysunku planu symbolem: **1MNW, 2MNW, 3MNW, 4MNW, 5MNW, 6MNW, 7MNW, 8MNW, 9MNW, 10MNW, 11MNW, 12MNW** ustala się następujące zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu:

- 1) na jednej działce dopuszczenie możliwości lokalizacji wyłącznie jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego wolnostojącego oraz jednego budynku garażowo-gospodarczego;
- 2) dopuszczenie lokalizacji wiat;
- 3) wskaźnik intensywności zabudowy od 0,01 do 1,2, przy czym wskaźnik nadziemnej intensywności zabudowy od 0,01 do 0,9;
- 4) maksymalny udział powierzchni zabudowy – 30% powierzchni działki;
- 5) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki – 30%;
- 6) posadowienie posadzki parteru budynków nie wyżej niż 1,5 m nad projektowanym poziomem terenu;
- 7) dachy strome dwuspadowe lub wielospadowe, o kącie nachylenia połaci dachowych od 25° do 50°;
- 8) wysokość budynków mieszkalnych:
 - a) do 2 kondygnacji nadziemnych,
 - b) nie więcej niż 10,0 m;
- 9) wysokość budynków gospodarczo-garażowych:
 - a) 1 kondygnacja nadziemna,
 - b) nie więcej niż 3,5 m;
- 10) maksymalną wysokość budowli: nie więcej niż 12,0 m;

- 11) nakaz zapewnienia wymaganych miejsc do parkowania na działce w liczbie nie mniejszej niż 2 miejsca do parkowania na lokal mieszkalny;
- 12) dopuszczenie lokalizacji wymaganych miejsc do parkowania określonych w pkt 11, w budynkach garażowo-gospodarczych;
- 13) w przypadku wydzielenia lokalu użytkowego: nakaz realizacji na działce miejsc przeznaczonych do parkowania pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową w liczbie nie mniejszej niż 1;
- 14) minimalną powierzchnię nowo wydzielanych działek – 800 m²;
- 15) usytuowanie budynku musi uwzględniać strefy oddziaływania linii elektroenergetycznych.

2. Dla terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej, oznaczonego na rysunku planu symbolem: **1MNB, 2MNB, 3MNB** ustala się następujące zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu:

- 1) na jednej działce dopuszczenie możliwości lokalizacji wyłącznie jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego bliźniaczego oraz jednego budynku garażowo-gospodarczego;
- 2) dopuszczenie lokalizacji wiat;
- 3) wskaźnik intensywności zabudowy od 0,01 do 1,2, przy czym wskaźnik nadziemnej intensywności zabudowy od 0,01 do 0,9;
- 4) maksymalny udział powierzchni zabudowy – 30% powierzchni działki;
- 5) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki – 30%;
- 6) posadowienie posadzki parteru budynków nie wyżej niż 1,5 m nad projektowanym poziomem terenu;
- 7) dachy strome dwuspadowe lub wielospadowe, o kącie nachylenia połaci dachowych od 25° do 50°;
- 8) wysokość budynków mieszkalnych:
 - a) do 2 kondygnacji nadziemnych,
 - b) nie więcej niż 10,0 m;
- 9) wysokość budynków gospodarczo-garażowych:
 - a) 1 kondygnacja nadziemna,
 - b) nie więcej niż 3,5 m;
- 10) maksymalną wysokość budowli: nie więcej niż 12,0 m;
- 11) nakaz zapewnienia wymaganych miejsc do parkowania na działce w liczbie nie mniejszej niż 2 miejsca do parkowania na lokal mieszkalny;
- 12) dopuszczenie lokalizacji wymaganych miejsc do parkowania określonych w pkt 11, w budynkach garażowo-gospodarczych;
- 13) w przypadku wydzielenia lokalu użytkowego: nakaz realizacji na działce miejsc przeznaczonych do parkowania pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową w liczbie nie mniejszej niż 1;
- 14) minimalną powierzchnię nowo wydzielanych działek – 400 m²;

3. Dla terenów ujęcia wód, oznaczonych na rysunku planu symbolami: **1IWU, 2IWU** ustala się następujące zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu:

- 1) dopuszczenie realizacji sieci, urządzeń i budowli infrastruktury technicznej w szczególności w zakresie wodociągów, ujęcia wody i zaopatrzenia w wodę;
- 2) dopuszczenie lokalizacji sieci i urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z ujęciem wód podziemnych.
- 3) zakaz lokalizacji zabudowy;
- 4) nakaz uwzględnienia strefy ochronnej komunalnego ujęcia wody, i zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi.

4. Dla terenów dróg lokalnych, oznaczonych na rysunku planu symbolami: **1KDL, 2KDL** ustala się następujące parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu:

- 1) szerokość w liniach rozgraniczających – zgodnie z rysunkiem planu;
- 2) dopuszczenie lokalizacji: dróg w tym dróg dla pieszych i rowerów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej;
- 3) zakaz sytuowania tymczasowych obiektów budowlanych i urządzeń niezwiązanych lub kolidujących z funkcją terenu.

5. Dla terenów dróg dojazdowych, oznaczonych na rysunku planu symbolami: **1KDD, 2KDD, 3KDD, 4KDD, 5KDD, 6KDD, 7KDD, 8KDD, 9KDD, 10KDD, 11KDD, 12KDD, 13KDD, 14KDD** ustala się następujące parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu:

- 1) szerokość w liniach rozgraniczających – zgodnie z rysunkiem planu;
- 2) dopuszczenie lokalizacji: dróg w tym dróg dla pieszych i rowerów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej;
- 3) zakaz sytuowania tymczasowych obiektów budowlanych i urządzeń niezwiązanych lub kolidujących z funkcją terenu.

6. Dla terenów komunikacji drogowej wewnętrznej, oznaczonych na rysunku planu symbolami: **1KR, 2KR** ustala się następujące parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu:

- 1) szerokość w liniach rozgraniczających – zgodnie z rysunkiem planu;
- 2) dopuszczenie lokalizacji: dróg w tym dróg dla pieszych i rowerów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej;
- 3) zakaz sytuowania tymczasowych obiektów budowlanych i urządzeń niezwiązanych lub kolidujących z funkcją terenu.

W zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów, ustala się:

- 1) w granicach stref ograniczonej wysokości obiektów budowlanych wokół lotniska Poznań-Kobylnica:
 - a) nakaz ograniczenia wysokości obiektów naturalnych oraz obiektów budowlanych wraz z umieszczonymi na nich urządzeniami, zgodnie z dokumentacją rejestracyjną lotniska oraz maksymalnymi wysokościami określonymi na rysunku planu,
 - b) zakaz budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych, sprzyjających występowaniu zwierząt stwarzających zagrożenie dla ruchu statków powietrznych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) w granicach obszaru objętego planem zlokalizowane są obszary, dla których obowiązują przepisy odrębne:
 - a) Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 143 „Subzbiornik Inowrocław-Gniezno”,
 - b) Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 144 „Dolina Kopalna Wielkopolska”.

Nie ustala się granic i sposobów zagospodarowania terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy ustala się:

- 1) nakaz uwzględnienia w zagospodarowaniu i zabudowie terenów wymagań i ograniczeń technicznych wynikających z przebiegu istniejących i projektowanych sieci infrastruktury technicznej;
- 2) w przypadku wystąpienia kolizji projektowanych obiektów budowlanych z istniejącymi sieciami infrastruktury technicznej – dopuszcza się usunięcie tych kolizji;
- 3) do czasu skablowania napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia nakaz zachowania pasa technologicznego wolnego od zabudowy i nasadzeń zieleni wysokiej, o szerokości 14,0 m, po 7,0 m po każdej ze stron od osi linii;
- 4) dopuszczenie przebudowy lub skablowania linii elektroenergetycznej średniego napięcia i odpowiednio likwidację pasa technologicznego określonego w pkt 3;
- 5) nakaz zastosowania rozwiązań zamiennych w przypadku wystąpienia kolizji inwestycji z urządzeniami drenażu melioracyjnego;
- 6) nakaz uwzględnienia przy zabudowie i zagospodarowaniu terenu uwarunkowań wynikających z położenia terenu objętego planem w granicach obszaru potencjalnego wydobycia złóż ropy naftowej i gazu ziemnego, których wydobycie będzie wynikało z ustaleń koncesji i pozwoleń uzyskanych na podstawie przepisów odrębnych;
- 7) uwzględnienie w zagospodarowaniu terenów ograniczeń wysokości wynikających z położenia w zasięgu powierzchni ograniczających zabudowę od lotniczych urządzeń naziemnych i powierzchni ograniczających przeszkody dla lotniska Poznań - Kobylnica, przy czym ograniczenie wysokości dla powierzchni ograniczających przeszkody obejmuje również umieszczone na obiektach urządzenia.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej ustala się:

- 1) nakaz powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) dopuszczenie rozbiórki, budowy, przebudowy, rozbudowy i remontu sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz przyłączy do sieci infrastruktury technicznej;
- 3) nakaz zapewnienia przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożarów oraz dróg pożarowych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 4) zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej;
- 5) odprowadzanie i zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 6) odprowadzanie ścieków bytowych do sieci kanalizacji sanitarnej, do czasu jej realizacji dopuszcza się odprowadzanie ścieków do zbiorników bezodpływowych, natomiast nie dopuszcza się realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków;
- 7) dopuszczenie budowy, rozbudowy i przebudowy sieci gazowej, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych;
- 8) zaopatrzenie w energię elektryczną: z sieci elektroenergetycznej lub z indywidualnych źródeł energii, zgodnie z przepisami odrębnymi, z uwzględnieniem zapisów pkt 11;
- 9) dopuszczenie budowy stacji transformatorowych jako wewnętrznych: wolnostojących, wbudowanych w budynki o innym przeznaczeniu lub podziemnych;
- 10) zaopatrzenie w ciepło z gazu, energii elektrycznej albo z odnawialnych źródeł energii oraz z innych

źródeł, z uwzględnieniem zakazów i ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, z dopuszczeniem wprowadzania odnawialnych źródeł energii, z uwzględnieniem zapisów pkt 11;

- 11) dopuszczenie rozmieszczenia odnawialnych źródeł energii zgodnie z przepisami odrębnymi oraz z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń planu, z wyłączeniem:
 - a) turbin wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji,
 - b) biogazowni;
- 12) postępowanie z odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi.

3.3. Powiązania z innymi dokumentami

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustalenia planu w zakresie tekstowym i graficznym muszą być powiązane z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, który to dokument określa politykę przestrzenną gminy, w tym zasady zagospodarowania przestrzennego jej poszczególnych części. Miejscowy plan zostaje uchwalony po wcześniejszym stwierdzeniu jego zgodności ze Studium przez Radę Miejską.

W obowiązującym dokumencie Studium, zatwierdzonym uchwałą Nr XXXV/42/2021 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 23 marca 2021 roku, obszar objęty opracowaniem planu jest wskazywany jako: tereny zabudowy mieszkaniowej – M, tereny infrastruktury technicznej – ujęcia wody – W oraz istniejące drogi lokalne – KL. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powiązany jest z ustaleniami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Swarzędz.

Ponadto zapisy projektu planu wykazują powiązanie z ustaleniami Uchwały Nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania” (Dz. Urz. Wlkp. z 2019 r. poz. 4021), w której zawarto kierunki polityki przestrzennej na szczeblu województwa.

3.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego stanowią podstawowe narzędzie kształtowania zagospodarowania terenu zgodnie z zasadami ładu przestrzennego oraz polityką przestrzenną gminy, określoną w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Ich istotną funkcją jest również ochrona poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego przed negatywnymi skutkami działalności człowieka, a także zabezpieczenie wartości krajobrazowych i kulturowych danego obszaru.

Zaniechanie procedury sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego skutkowałoby brakiem możliwości kompleksowego i spójnego ukształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej analizowanego terenu. W sytuacji braku obowiązującego planu istnieje ryzyko realizacji inwestycji w sposób rozproszony i niekontrolowany, na podstawie indywidualnych decyzji administracyjnych, co mogłoby prowadzić do nadmiernej presji inwestycyjnej oraz zwiększonej emisji zanieczyszczeń powietrza i wód, a także hałasu. Jednocześnie brak byłoby narzędzi umożliwiających skuteczne wprowadzanie rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie antropopresji na środowisko, takich jak stosowanie niskoemisyjnych źródeł energii, ochrona klimatu akustycznego czy zabezpieczenie zasobów wodnych.

Realizacja zabudowy w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy, wydawane zgodnie z zasadą tzw. „dobrego sąsiada”, nie gwarantuje zachowania spójności z polityką przestrzenną gminy określoną w studium. Decyzje te nie muszą uwzględniać kompleksowych uwarunkowań środowiskowych ani

długofalowych celów ochrony przestrzeni, co może skutkować stopionym pogarszaniem się stanu środowiska oraz wzrostem ryzyka wystąpienia negatywnych oddziaływań.

Niekontrolowany rozwój zabudowy może prowadzić do nadmiernego uszczelnienia powierzchni terenu, ograniczenia zdolności infiltracyjnych gruntów oraz pogorszenia warunków retencji wód opadowych. Brak docelowych i systemowych rozwiązań w zakresie gospodarki ściekowej stwarza zagrożenie zanieczyszczenia wód i gleb, m.in. na skutek nieszczelności zbiorników bezodpływowych. Ponadto chaotyczna lokalizacja nowej zabudowy, pozbawiona spójnych zasad kształtowania przestrzeni, może prowadzić do obniżenia walorów krajobrazowych obszaru szczególnie istotnych ze względu na jego położenie w obszarze o podwyższonej wrażliwości krajobrazowej.

Ustalenia niniejszego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wprowadzają uporządkowaną i zrównoważoną strukturę funkcjonalno-przestrzenną, uwzględniającą zarówno potrzeby rozwoju, jak i konieczność ochrony środowiska przyrodniczego oraz krajobrazu. Plan przewiduje koncentrację zabudowy w wyznaczonych strefach, przy jednoczesnym zachowaniu znacznych przestrzeni terenów biologicznie czynnych, w tym terenów rolnych, leśnych i zieleni, pełniących funkcje ochronne i krajobrazowe.

Przyjęte rozwiązania planistyczne sprzyjają zachowaniu ciągłości terenów otwartych oraz ograniczaniu presji inwestycyjnej na obszary cenne przyrodniczo i krajobrazowo. Ustalenia planu umożliwiają istniejących form użytkowania terenu, wspierają retencję wód, ograniczają ryzyko zanieczyszczeń oraz przyczyniają się do zachowania wysokiej jakości krajobrazu i klimatu akustycznego. Tym samym realizacja ustaleń planu stanowi istotny element działań na rzecz ochrony środowiska oraz racjonalnego i zrównoważonego gospodarowania przestrzenią.

4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu

Ochrona środowiska związana jest z różnymi rodzajami ludzkiej aktywności i skupia się na takich zagadnieniach jak zanieczyszczenie powietrza, wód i gleb, gospodarce odpadami oraz takich zjawiskach jak utrata różnorodności biologicznej, wprowadzanie gatunków inwazyjnych czy genetycznie modyfikowanych.

Do głównych problemów z zakresu ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu zaliczono:

- niezadowalającą jakość wód powierzchniowych i podziemnych, z uwagi na przedostawanie się związków chemicznych stosowanych w nawozach na terenach rolnych,
- przekroczenie wymaganych prawem norm jakości powietrza atmosferycznego, wymagające prowadzenia działań na rzecz utrzymania jakości lub poprawy warunków aerasanitarnych.

Jednocześnie należy podkreślić, że ustalenia projektowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie przewidują lokalizacji obiektów ani instalacji mogących powodować istotny wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza, wód lub gleby. Plan nie wprowadza funkcji przemysłowych ani działalności związanych z gospodarowaniem odpadami, które mogłyby stanowić potencjalne źródło znaczących oddziaływań na środowisko.

Potencjalne oddziaływania środowiskowe związane z realizacją ustaleń planu ograniczają się do typowych, lokalnych skutków wynikających z rozwoju zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej oraz utrzymania użytkowania rolniczego. Mogą one obejmować niewielki wzrost zapotrzebowania na energię, wody oraz powstawanie odpadów komunalnych, jednak oddziaływania te będą miały charakter rozproszony i możliwy do ograniczenia poprzez stosowanie rozwiązań technicznych zgodnych z obowiązującymi przepisami, w tym w zakresie gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej oraz stosowania niskoemisyjnych źródeł ciepła.

Zastosowanie nowoczesnych, energooszczędnych rozwiązań w nowej i modernizowanej zabudowie, a także rozwój świadomości ekologicznej użytkowników terenu, sprzyjać będą ograniczaniu emisji zanieczyszczeń oraz racjonalnemu gospodarowaniu zasobami. Utrzymanie znacznego udziału terenów

biologicznie czynnych, rolnych, leśnych i zieleni stanowi dodatkowy czynnik ograniczający presję na środowisko przyrodnicze.

Na przedmiotowym terenie nie stwierdza się występowania istotnych problemów ochrony środowiska związanych z obszarami objętymi formami ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Realizacja ustaleń planu, przy zachowaniu obowiązujących przepisów oraz wprowadzeniu zapisów chroniących środowisko i krajobraz, nie powinna powodować znaczących negatywnych oddziaływań na elementy środowiska przyrodniczego.

5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz sposoby ich uwzględniania w projekcie planu

Do dokumentów rangi międzynarodowej ujmujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu miejscowego należą ratyfikowane przez Polskę konwencje międzynarodowe:

- Konwencja Genewska (1979) w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości mająca na celu ochronę człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniem powietrza oraz dążenie do ograniczenia i stopniowego zmniejszania i zapobiegania zanieczyszczeniu powietrza, łącznie z transgranicznym zanieczyszczeniem powietrza na dalekie odległości,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Rio de Janeiro, 1992), której głównym celem jest zapobieganie dalszym zmianom klimatu globalnego, ze szczególnym uwzględnieniem długoterminowego jego ocieplania na skutek wzrostu stężenia gazów cieplarnianych w atmosferze oraz Protokół z Kioto (1998) stanowiący uzupełnienie Konwencji klimatycznej,
- Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 78 poz. 706), której podstawowym celem jest ochrona prawa każdej osoby do życia w środowisku odpowiednim dla jej zdrowia. Dla osiągnięcia celu w Konwencji określono działania w trzech obszarach dotyczących: zapewnienia społeczeństwu przez władze publiczne dostępu do informacji dotyczących środowiska, ułatwienia udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji mających wpływ na środowisko, rozszerzenia warunków dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska,
- Europejska Konwencja Krajobrazowa sporządzona we Florencji w 2000 roku ma na celu ochronę różnorodności krajobrazów europejskich, zarówno naturalnych jak i kulturowych, a także racjonalne zagospodarowanie i planowanie krajobrazu.

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia. Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Do dokumentów ustanowionych na szczeblu wspólnotowym, formułujących cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia omawianego projektu planu, zaliczyć można:

- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, której celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu

na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko,

- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, której celem jest ustalenie ram dla ochrony śródłądowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych oraz wód podziemnych,
- Dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu, która ustanawia szczególne środki, określone w art. 17 ust. 1 i 2 dyrektywy 2000/60/WE, w celu zapobiegania i ochrony przed zanieczyszczeniem wód podziemnych,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy, która ma na celu m.in. utrzymanie jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawę w pozostałych przypadkach.

Projekt planu respektuje zasady ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów określających zasady ochrony środowiska i przyrody.

W odniesieniu do ustanowionej w Konwencji Genewskiej i Dyrektywie UE z dnia 21 maja 2008 r. celu ochrony człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniem powietrza, w projekcie planu dopuszcza się rozmieszczenie odnawialnych źródeł energii zgodnie z przepisami odrębnymi oraz z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń planu z wyłączeniem turbin wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji oraz biogazowni.

Respektując zapisy Konwencji Krajobrazowej w projekcie planu zawarto ustalenia dotyczące zasad ochrony i kształtowania krajobrazu oraz ład przestrzennego. Projekt wyznacza obszary, w granicach których możliwe jest sytuowanie budynków, określa maksymalne wartości poszczególnych parametrów zabudowy oraz obiektów i urządzeń towarzyszących. Przyjęte regulacje są wynikiem przyjętego założenia projektowego, mającego na celu rozwój zabudowy zgodnie z uwarunkowaniami przestrzennymi, architektonicznymi, społecznymi i przyrodniczymi.

Cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym zostały przeniesione do krajowych i lokalnych dokumentów i na ich podstawie są realizowane. Odpowiednie odniesienia są obecne w ustawodawstwie krajowym. Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2024 r. poz. 324 ze zm.). Polityka ochrony środowiska jest prowadzona również za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Istotne z punktu widzenia opracowywanego dokumentu są: „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”, jak również „Program ochrony środowiska dla Gminy Swarzędz na lata 2020-2023”.

„Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”

Istotnym dokumentem na poziomie krajowym, dotyczącym ochrony wód jest „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 335), w którym zapisano cele środowiskowe dla poszczególnych jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) i podziemnych (JCWPd).

Zgodnie z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, status JCWP Główna od zlewni zb. Kowalskiego, został określony jako: silnie zmieniona część wód, a jej stan określono jako zły. Celem środowiskowym dla tej części wód w zakresie potencjału ekologicznego jest dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D, natomiast w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny. Ponadto, dla

osiągnięcia celów środowiskowych istotne jest umożliwienie swobodnej migracji organizmów wodnych przez zachowanie lub przywrócenie ciągłości ekologicznej cieków. Status JCWP Cybina został określony jako silnie zmieniona część wód, a jej stan/potencjał ekologiczny określono jako słaby. Cel środowiskowy to dobry stan ekologiczny oraz zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych, a w zakresie stanu chemicznego celem jest dobry stan chemiczny.

Według informacji zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” osiągnięcie celów środowiskowych dla tej części wód, zapisanych w „Planie”, jest zagrożone. W zlewni JCWP występuje presja rolnicza. W programie działań zaplanowano wszystkie możliwe działania mające na celu ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dla dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny, aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.

Celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Stan ilościowy obrazuje wpływ poboru wody na części wód podziemnych. Natomiast stan chemiczny odnosi się do parametrów fizykochemicznych wód podziemnych (zarówno traktowanych jako zanieczyszczenia, jak i skażenie).

Zgodnie z metodyką wyznaczania celów środowiskowych w latach 2012-2013, w sytuacji, gdy JCWPd zidentyfikowano jako niezagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych, celem dla wód jest dobry stan chemiczny i ilościowy. Cel ten został określony przy pomocy kryteriów charakteryzujących dobry stan chemiczny lub ilościowy zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Natomiast dla JCWPd zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych, ale będących zgodnie z oceną stanu na 2012 r. w stanie dobrym, brakowało podstaw do wskazania przesłanek do ustalenia odstępstw. Celem środowiskowym jest dobry stan chemiczny i ilościowy, zidentyfikowany przy pomocy parametrów cechujących dobry stan chemiczny i ilościowy. W przypadku JCWPd, które zostały zidentyfikowane jako zagrożone i będące w stanie słabym zgodnie z oceną stanu na 2012 r., wykonano wstępną procedurę włączeń, czyli ustalenia odstępstw od celów środowiskowych. Wstępnie zaproponowano odstępstwa od celów środowiskowych w postaci przedłużenia terminu osiągnięcia celów oraz ustalenie mniej rygorystycznych celów, które powinny zostać ostatecznie potwierdzone analizami presji i wpływów.

Obszar opracowania planu zlokalizowany jest w granicach JCWPd nr 60 - kod GW600060. Zgodnie z „Planem”, celem środowiskowym dla tej części wód podziemnych w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny, natomiast celem środowiskowym w zakresie stanu ilościowego jest dobry stan ilościowy. Osiągnięcie celów środowiskowych dla JCWPd nr 60 nie jest zagrożone.

W projekcie planu zawarto nakaz zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej, dzięki czemu wyeliminowane zostanie prawdopodobieństwo zanieczyszczenia wód podziemnych oraz uszczuplenia ich zasobów. W zakresie odprowadzania ścieków bytowych do sieci kanalizacji sanitarnej, do czasu jej realizacji dopuszcza się odprowadzanie ścieków do zbiorników bezodpływowych, natomiast nie dopuszcza się realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków. Ponadto, w zależności od funkcji terenu ustalono odpowiedni udział powierzchni biologicznie czynnej, co ograniczy ucieczkę wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej i pozwoli na ich przenikanie w głąb profilu glebowego i zasilanie wód podziemnych. Mając na uwadze powyższe zakłada się, że wprowadzone w projekcie planu ustalenia nie spowodują nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

„Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”

Projekt planu uwzględnia działania naprawcze zawarte w „Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM₁₀, PM_{2,5} oraz B(a)P”, przyjętym uchwałą nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r., poz. 5954). Do działań naprawczych w skali lokalnej zawartych w „Programie” należą:

1. w zakresie ograniczenia emisji powierzchniowej:

- modernizacja lub likwidacja ogrzewania węglowego w budynkach użyteczności publicznej – tam, gdzie istnieją możliwości techniczne ekonomiczne,
 - zmiana (jeżeli jest stosowane) paliwa stałego na inne o mniejszej zawartości popiołu lub zastosowanie gazu, energii elektrycznej, względnie indywidualnych źródeł energii odnawialnej,
 - dobrowolne prowadzenie działań ograniczających emisję zanieczyszczeń do powietrza z indywidualnych systemów grzewczych, w gminach niezobligowanych do prowadzenia działań naprawczych zgodnie z działaniem WpZSO;
2. w zakresie ograniczenia emisji liniowej:
- utrzymanie działań ograniczających emisję wtórną pyłu poprzez regularne utrzymanie czystości nawierzchni (czyszczenie metodą moką). Czyszczenie ulic metodą moką po sezonie zimowym;
 - dążenie do wprowadzenia nowych niskoemisyjnych paliw i technologii
3. działania ciągłe i wspomagające:
- wzmocnienie kontroli na stacjach diagnostycznych pojazdów,
 - monitoring budów pod kątem przestrzegania zapisów pozwolenia budowlanego oraz monitoring pojazdów opuszczających place budów pod kątem ograniczenia zanieczyszczenia dróg, prowadzącego do niezorganizowanej emisji pyłu,
 - monitoring wykonanych ścieżek rowerowych lub komunikacji rowerowej w miastach i gminach zgodnie z założonymi planami/innymi dokumentami,
 - wzmocnienie kontroli gospodarstw domowych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów,
 - działania promocyjne i edukacyjne (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje, konferencje) oraz informacyjne i szkoleniowe,
 - monitoring modernizacji i budowy dróg powiatowych i gminnych.

Odnosząc się do ww. działań naprawczych, w projekcie planu ustala się zaopatrzenie w ciepło z gazu, energii elektrycznej albo z odnawialnych źródeł energii oraz z innych źródeł, z uwzględnieniem zakazów i ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, z dopuszczeniem wprowadzania odnawialnych źródeł energii.

Przykładem urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii do celów grzewczych są panele fotowoltaiczne wykorzystujące energię słoneczną. Rozwiązanie to może wpłynąć negatywnie na zwierzęta ze względu na efekt oślnienia. Można to zniwelować stosując panele z powłoką antyrefleksyjną pokrywającą panele fotowoltaiczne, która zwiększy absorpcję energii promieniowania słonecznego oraz zapobiegnie niepożądanemu efektowi odbicia światła od powierzchni paneli.

„Program ochrony środowiska dla Gminy Swarzędz na lata 2020-2023”

Ustalenia planu respektują działania sprecyzowane w „Programie ochrony środowiska dla gminy Swarzędz na lata 2020-2023”, w którym zawarto ustalenia polityki ekologicznej na szczeblu gminy.

Ustalono dziesięć obszarów interwencji, dla których wyznaczone zostały cele oraz kierunki interwencji, które służą poprawie stanu środowiska:

1. ochrona klimatu i jakości powietrza (cel: poprawa i utrzymanie dobrej jakości powietrza atmosferycznego zgodnie z obowiązującymi standardami),
2. zagrożenie hałasem (cel: dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu),
3. pola elektromagnetyczne (cel: utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych),
4. gospodarowanie wodami (cel: zwiększenie retencji wodnej oraz ochrona zasobów wód),
5. gospodarka wodno-ściekowa (cel: zapewnienie mieszkańcom dostępu do czystej wody),
6. zasoby geologiczne (cel: ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalni),

7. gleby (cel: dobra jakość gleb),
8. gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (cel: ograniczenie ilości odpadów kierowanych do składowania, w tym zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie, zwiększenie poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia),
9. zasoby przyrodnicze (cel: ochrona zasobów przyrodniczych oraz zachowanie różnorodności biologicznej gminy),
10. zagrożenia poważnymi awariami (cel: ochrona przed skutkami poważnych awarii).

W programie uwzględnione zostało zagadnienie horyzontalne tj. edukacja ekologiczna, dla którego został wyznaczony cel: świadome ekologicznie społeczeństwo.

6. Przewidywane oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Oddziaływanie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na powierzchnię ziemi będzie miało charakter stały i długoterminowy, jednak jego skala pozostanie ograniczona i lokalna, typowa dla obszarów zabudowy podmiejskiej. Przekształcenia powierzchni terenu związane będą przede wszystkim z realizacją zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej oraz bliźniaczej.

Posadowienie budynków mieszkalnych oraz obiektów i urządzeń towarzyszących będzie wiązało się z zajęciem powierzchni terenu oraz jego częściowym uszczelnieniem, głównie w obrębie rzutów budynków, utwardzonych dojazdów, dojazdów oraz miejsc postojowych. Trwałe uszczelnienie powierzchni ziemi wystąpi również w granicach terenów dróg lokalnych, dojazdowych oraz komunikacji drogowej wewnętrznej.

Na etapie realizacji inwestycji przewiduje się lokalne i krótkotrwałe zmiany w ukształtowaniu terenu, związane z wykonaniem wykopów pod fundamenty budynków, obiektów infrastruktury technicznej oraz realizacją elementów układu drogowego. Prace te mogą obejmować niewielkie niwelacje terenu oraz czasowe przemieszczenie mas ziemnych, jednak pod zakończeniu robót teren zostanie uporządkowany, a rzeźba terenu ustabilizowana.

Zmiany w strukturze i właściwościach fizycznych gruntu mogą również wystąpić w związku z realizacją, przebudową lub rozbudową sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz przyłączy, przy czym oddziaływania te będą miały charakter punktowy i ograniczony do pasów robót ziemnych. Nie przewiduje się trwałego pogorszenia jakości gruntów ani uruchomienia niekorzystnych procesów geomorfologicznych.

Z punktu widzenia minimalizacji negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi istotne znaczenie mają ustalenia planu ograniczające intensywność zabudowy, określające maksymalną powierzchnię zabudowy, określające maksymalną powierzchnię zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Rozwiązania te sprzyjają zachowaniu zdolności infiltracyjnych gruntów, ograniczają nadmierne uszczelnienie terenu oraz są zgodne z zasadami kształtowania zrównoważonej zabudowy podmiejskiej.

Zgodnie z mapą ewidencyjną omawiany obszar stanowią grunty orne klasy – RIVa, RIVb, RV oraz RVI. Grunty te nie wymagają uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi na przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2024 poz. 82).

6.2. Oddziaływanie na krajobraz

W myśl Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98), której celem jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu oraz organizowanie współpracy europejskiej w tym zakresie, opartej na wymianie doświadczeń, specjalistów i tworzeniu dobrej praktyki krajobrazowej, krajobraz jest ważnym elementem

życia ludzi zamieszkujących w miastach i na wsiach, na obszarach zdegradowanych, pospolitych, jak również odznaczających się wyjątkowym pięknem. Ustalenia Konwencji wskazują na konieczność prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych. W celu realizacji zapisów Konwencji podejmuje się działania zmierzające m.in. do:

- prawnego uznania krajobrazów jako istotnego komponentu otoczenia ludzi,
- ustanowienia procedur udziału społeczeństwa w procesach planowania i zarządzania krajobrazem,
- uwzględniania kwestii krajobrazowych we wszelkich działaniach związanych z zarządzaniem przestrzenią.

Teren objęty opracowaniem nie został objęty prawną formą ochrony krajobrazu, taką jak park krajobrazowy czy obszar chronionego krajobrazu.

Dzięki wprowadzonym w projekcie uchwały ograniczeniom związanym z gabarytami nowej zabudowy, usytuowaniem budynków, a także określenia intensywności zabudowy i wskaźnika minimalnego udziału procentowego powierzchni biologicznie czynnej, prognozuje się powstanie harmonijnej przestrzeni. Nie prognozuje się powstania elementów dysharmonizujących, ze względu na ustalenie maksymalnej wysokości oraz powierzchni zabudowy.

Po analizie sytuacji terenowej oraz przedstawionych dokumentów (m.in. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, analizie urbanistycznej i fotograficznej), oraz mając na uwadze charakter wprowadzanych zmian ocenia się, iż wystąpi nieznaczne oddziaływanie na krajobraz. Jednakże, można przyjąć, że w związku z wprowadzeniem odpowiednich zapisów w planie nie nastąpi jego degradacja, lecz jakościowa zmiana.

6.3. Oddziaływanie na powietrze

Na etapie realizacji dopuszczonych w projekcie planu inwestycji wpływ na stan czystości powietrza na przedmiotowym terenie będzie wywierać emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, o charakterze niezorganizowanym, związana z robotami budowlanymi. Zagrożeniem jakości powietrza będą prace przy użyciu specjalistycznego sprzętu budowlanego, transport i przeładunek materiałów budowlanych. Wpływ na skalę emisji będą miały warunki atmosferyczne, takie jak: wilgotność powietrza, częstość, wielkość i rodzaj opadów, temperatura powietrza, siła i częstość występowania wiatrów. Wyżej wymienione oddziaływania będą miały charakter krótkoterminowy i wystąpią jedynie w fazie realizacji inwestycji.

Lokalizacja nowej zabudowy wiązać się będzie z powstaniem źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, obejmujących instalacje grzewcze, z których emitowane są zanieczyszczenia powstające na skutek spalania paliw (SO₂, NO₂, CO, CO₂, pyły). W celu zminimalizowania negatywnego wpływu planowanych przedsięwzięć, w projekcie planu ustalono, w zakresie zaopatrzenia w ciepło: z sieci ciepłowniczej lub z gazu, energii elektrycznej albo z odnawialnych źródeł energii.

W ramach zagospodarowania dopuszczenie lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii wraz z budynkami i urządzeniami towarzyszącymi, z wyłączeniem możliwości rozmieszczenia i wykorzystania urządzeń wytwarzających energię z biogazu i biokompostu oraz z wyłączeniem możliwości lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii wytwarzających energię z energii wiatru o mocy większej niż moc mikroinstalacji, zgodnie z ustaleniami przepisów odrębnych.

W planie ustala się uwzględnienie zakazów i ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, zgodnie z Uchwałą Nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw zmienioną Uchwałą Nr XXXVI/700/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 listopada 2021 r. zmieniającą uchwałę Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wprowadzenia, na

obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Zgodnie z art. 144 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny. Zatem do obowiązków inwestora będzie należało zastosowanie na terenie opracowania planu odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych skutecznie ograniczających rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń powietrza na tereny sąsiednie. Ponadto na etapie planowania inwestycji zaleca się projektowanie linii zabudowy z uwzględnieniem głównych kierunków panujących wiatrów, w taki sposób, aby zapewnić „przewietrzanie” terenów, jak również projektowanie możliwie największych powierzchni terenów zieleni - nasadzenia drzew i krzewów.

Projekt planu ustala w zakresie zaopatrzenia w ciepło z gazu, energii elektrycznej albo z odnawialnych źródeł energii oraz z innych źródeł, z uwzględnieniem zakazów i ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, z dopuszczeniem wprowadzania odnawialnych źródeł energii.

Przykładem urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii do celów grzewczych są panele fotowoltaiczne wykorzystujące energię słoneczną. Rozwiązanie to może wpłynąć negatywnie na zwierzęta ze względu na efekt oślepienia. Można to zniwelować stosując panele z powłoką antyrefleksyjną pokrywającą panele fotowoltaiczne, która zwiększy absorpcję energii promieniowania słonecznego oraz zapobiegnie niepożądanemu efektowi odbicia światła od powierzchni paneli – tym samym panele fotowoltaiczne nie będą oślepić zwierząt naziemnych w otoczeniu i ptaków mogących przelatywać nad instalacją. Ocenia się, że wprowadzane zagospodarowanie nie przyczyni się do wzrostu niskiej emisji i nie będzie miało znaczącego negatywnego oddziaływania na jakość powietrza atmosferycznego.

Źródłem zanieczyszczenia powietrza na etapie budowy w czasie realizacji robót budowlanych będzie praca silników: urządzeń budowlanych, sprzętu oraz samochodów transportowych spalających głównie olej napędowy oraz prace spawalnicze. Należy podkreślić, iż przy odpowiednim harmonogramie prac budowlanych i staranności ich wykonania faza budowy nie będzie stanowić zagrożenia dla powietrza atmosferycznego. Emisja zanieczyszczeń będzie miała charakter emisji niezorganizowanej o niedużym zasięgu oraz będzie występować okresowo z różnym natężeniem w sposób przemijający.

Mając na uwadze powyższe informacje, prognozuje się, że skutki realizacji projektu planu nie powinny znacząco wpływać na stan powietrza atmosferycznego.

6.4. Oddziaływanie na klimat

Realizacja ustaleń projektowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może powodować lokalne i ograniczone zmiany warunków klimatu lokalnego, w szczególności w zakresie temperatury oraz wilgotności powietrza. Oddziaływania te związane będą głównie z realizacją nowej zabudowy, częściowym ograniczeniem powierzchni biologicznie czynnej oraz zwiększeniem udziału powierzchni utwardzonych w obrębie terenów przeznaczonych pod zagospodarowanie. Emisja ciepła do atmosfery, wynikająca z użytkowania obiektów budowlanych, będzie miała charakter rozproszony i ograniczony przestrzennie, a jej oddziaływanie nie wpłynie na warunki klimatyczne w skali ponadlokalnej. W projekcie planu wprowadzono zapisy określające minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych, co sprzyja zachowaniu równowagi mikroklimatycznej. Przewiduje się zagospodarowanie zielenią powierzchni nieutwardzonych, a także wprowadzanie zieleni towarzyszącej zabudowie, co przyczyni się do poprawy warunków aerasanitarnych poprzez ograniczanie zapylenia powietrza, zwiększenie retencji wilgoci oraz produkcję tlenu.

Uwzględniając zmienność warunków klimatycznych, w tym występowanie okresów intensywnych opadów oraz silniejszych wiatrów, istotne znaczenie mają rozwiązania projektowe stosowane w nowej zabudowie, w szczególności w zakresie właściwego posadowienia obiektów, odprowadzania wód opadowych oraz doboru materiałów budowlanych. Ustalenia planu, przy zachowaniu obowiązujących przepisów

technicznych, sprzyjają zwiększaniu odporności zagospodarowania na zmienne warunki klimatyczne oraz ograniczaniu potencjalnych negatywnych oddziaływań na lokalny mikroklimat.

6.5. Oddziaływanie na wody

W projekcie planu ustalono zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej, oraz odprowadzanie ścieków bytowych do sieci kanalizacji sanitarnej, do czasu jej realizacji dopuszcza się odprowadzanie ścieków do zbiorników bezodpływowych, natomiast nie dopuszcza się realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków, odprowadzanie i zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi. Mając na uwadze powyższe ustalenia, na przedmiotowym terenie nie będzie możliwości prowadzenia nieodpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej.

Czynnikiem mogącym potencjalnie wpływać na stan ilościowy wód podziemnych będzie częściowej uszczelnienie powierzchni terenu związane z realizacją zabudowy mieszkaniowej oraz towarzyszących jej powierzchni utwardzonych. Uszczelnienie gruntu może prowadzić do ograniczenia naturalnych zdolności infiltracyjnych oraz zmniejsza zasilania wód podziemnych wodami opadowymi i roztopowymi. Oddziaływanie to będzie miało jednak charakter lokalny, a jego skala zostanie ograniczona poprzez ustalenia planu, w szczególności poprzez określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, co wpłynie stabilizująco na bilans wodny i poziom wód gruntowych.

W granicach obszaru objętego projektem planu wyznaczono tereny ujęć wód, dla których ustalenia planu przewidują szczególne zasady zagospodarowania i użytkowania, mające na celu ochronę zasobów wód podziemnych. Wprowadzenie funkcji ujęć wód oraz związanych z nimi ograniczeń w zagospodarowaniu terenu sprzyja zachowaniu odpowiedniej jakości wód oraz ogranicza ryzyko ich zanieczyszczenia, zarówno na etapie realizacji inwestycji, jak i w fazie eksploatacji zagospodarowania.

W fazie realizacji ustaleń planu możliwe jest wystąpienie krótkotrwałych zagrożeń dla środowiska gruntowo-wodnego, związanych z prowadzeniem robót budowlanych. W celu zminimalizowania ryzyka potencjalnych zanieczyszczeń wykonawca robót zobowiązany będzie do odpowiedniego zabezpieczenia zaplecza budowy, w tym do odizolowania miejsc składowania materiałów od gruntu i wód gruntowych. Materiały budowlane, paliwa oraz substancje mogące stanowić zagrożenie dla środowiska powinny być przechowywane w szczelnych, zabezpieczonych pojemnikach, zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu ochrony środowiska.

Ustalenia projektu planu w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, ochrony powierzchni ziemi oraz zasad zagospodarowania terenów ujęć wód skutecznie minimalizują ryzyko pogorszenia stanu jakości wód podziemnych i powierzchniowych. Przyjęte rozwiązania planistyczne są zgodne z celami środowiskowymi dla wód, określonymi w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, a realizacja ustaleń planu nie spowoduje ryzyka ich nieosiągnięcia.

Biorąc pod uwagę obowiązujące zapisy projektu planu oraz zakładając ich prawidłową realizację, należy stwierdzić, że realizacja ustaleń planu nie będzie miała znaczącego negatywnego wpływu na środowisko wodne. Zagospodarowanie terenu, przy zachowaniu ustalonych wskaźników zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej, nie spowoduje istotnego wzrostu spływu powierzchniowego ani znaczącego ograniczenia infiltracji wód opadowych i roztopowych. Ponadto obszar planu obejmuje teren w znacznej mierze już zainwestowany, w związku z czym planowane zagospodarowanie nie wpłynie istotnie na gospodarkę wodną w skali ponadlokalnej.

W konsekwencji nie przewiduje się negatywnego oddziaływania ustaleń planu na stan ilościowy ani jakościowy wód podziemnych, a zastosowane rozwiązania planistyczne wykluczają możliwość prowadzenia nieprawidłowej gospodarki wodno-ściekowej na obszarze objętym planem.

6.6. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Na obszarze opracowania planu nie występują złoża kopalin oraz obszary mające status obszarów górniczych, w związku z tym nie przewiduje się oddziaływania na te zasoby naturalne. Oddziaływanie na inne zasoby naturalne zostało określone pozostałych punktach rozdziału 6.

6.7. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta i różnorodność biologiczną

Faza realizacji ustaleń projektu planu miejscowego spowoduje lokalne i częściowe ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej, związane z realizacją nowej zabudowy oraz infrastruktury towarzyszącej. W celu ograniczenia potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko w projekcie planu ustalono minimalny procentowy udział powierzchni biologicznie czynnej, co sprzyja zachowaniu podstawowych funkcji przyrodniczych terenu. W perspektywie długoterminowej wprowadzona zielen, w tym zielen towarzysząca zabudowie oraz zielen urządzona, przyczyni się do poprawy walorów przyrodniczych i krajobrazowych poszczególnych fragmentów obszaru opracowania.

Z uwagi na charakter planu, nie prognozuje się bezpośredniego zagrożenia dla zachowania lokalnej bioróżnorodności biologicznej. Realizacja ustaleń planu nie będzie skutkować powstawaniem istotnych barier uniemożliwiających migrację zwierząt – obszar opracowania położony jest poza głównymi korytarzami ekologicznymi, a projektowane zagospodarowanie nie wprowadza rozwiązań znacząco fragmentujących przestrzeń przyrodniczą.

Podczas prowadzenia prac inwestycyjnych należy zapewnić ochronę istniejącej zieleni, w szczególności drzew i krzewów zlokalizowanych w sąsiedztwie planowanych robót. Niedopuszczalne jest dokonywanie zmian poziomu gruntu oraz zagęszczanie gleby w obrębie stref korzeniowych drzew, a także składowanie materiałów budowlanych pod koronami drzew. Drzewa i krzewy powinny być zabezpieczone przed zanieczyszczeniem gleby substancjami chemicznymi, w tym wodami zanieczyszczonymi cementem lub wapnem. W przypadku prowadzenia robót w sąsiedztwie drzew zaleca się stosowanie rozwiązań ochronnych, takich jak tymczasowe ogrodzenia stref ochronnych drzew (SOD), zabezpieczenie pni i konarów oraz, w razie konieczności, wykonanie murków oporowych umożliwiających zachowanie pierwotnego poziomu gruntu.

Zgodnie z art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, w trakcie realizacji przedsięwzięć inwestor zobowiązany jest do uwzględniania ochrony środowiska, w tym ochrony gatunków i siedlisk roślin, grzybów oraz zwierząt, na obszarze prowadzonych prac.

Projekt planu dopuszcza lokalizację instalacji odnawialnych źródeł energii wraz z urządzeniami towarzyszącymi, z wyłączeniem a) turbin wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji, b) biogazowni. Takie rozwiązania sprzyjają ograniczaniu emisji zanieczyszczeń do środowiska, przy jednoczesnym zachowaniu zasad ochrony krajobrazu i przyrody.

Należy podkreślić, że obszar opracowania ma w przeważającej mierze rolniczy i półnaturalny charakter, a jego położenie w sąsiedztwie lokalnych ciągów komunikacyjnych ogranicza możliwość występowania w jego granicach gatunków szczególnie wrażliwych na presję antropogeniczną. Jednocześnie realizacja ustaleń planu poprzez zachowanie terenów zieleni, lasów oraz powierzchni biologicznie czynnych, nie powinna prowadzić do pogorszenia warunków bytowania lokalnej fauny.

Zakłada się, że realizacja ustaleń projektu planu, przy zachowaniu określonych w nim zasad ochrony środowiska, nie spowoduje istotnych negatywnych oddziaływań na bioróżnorodność, a w dłuższej perspektywie może przyczynić się do poprawy struktury przyrodniczej i krajobrazowej obszaru opracowania.

6.8. Oddziaływanie na dobra materialne i zabytki

Na terenie objętym opracowaniem planu znajdują się dwa stanowiska archeologiczne, będące terenowymi pozostałościami pradziejowego i historycznego osadnictwa, które podlegają ochronie i opiece konserwatorskiej bez względu na stan zachowania.

W związku z tym w projekcie planu dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego wyznacza się strefę ochrony konserwatorskiej zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencjach zabytków, w granicach którego określa się nakaz prowadzenia badań archeologicznych podczas prac ziemnych przy realizacji inwestycji związanych z zabudowaniem i zagospodarowaniem

terenu oraz nakaz uzyskania pozwolenia konserwatora zabytków na prowadzenie badań archeologicznych, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę.

Z uwagi na ustalone w planie zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na obszary zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych.

Oddziaływanie zapisów projektu planu na dobra materialne występujące na analizowanym obszarze, rozumiane jako wytwory kultury i sztuki oraz elementy infrastruktury technicznej i społecznej, będzie wiązało się z możliwością prowadzenia robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, co pozytywnie wpłynie na rozwój gminy Swarzędz.

6.9. Oddziaływanie na ludzi i klimat akustyczny

Nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu planu miejscowego powodowała istotne negatywne oddziaływania na zdrowie i życie ludzi. Przedmiotowe grunty nie są zaliczane do terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi ani osuwiskami, a ponadto zlokalizowane są poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

Na obszarze opracowania występuje napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia, dla której w projekcie planu wyznaczono pas technologiczny, w obrębie którego obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu terenu, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz ustaleniami planu. Zachowanie pasa technologicznego oraz stosowanie się do obowiązujących norm w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi zapewni, że oddziaływanie elektromagnetyczne nie będzie powodować przekroczeń dopuszczalnych poziomów w miejscach dostępnych dla ludzi.

Na etapie realizacji robót budowlanych związanych z wdrażaniem ustaleń planu należy liczyć się z czasowym pogorszeniem warunków przebywania na terenach sąsiednich.

6.10. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i integralność tego obszaru

W granicach opracowania planu nie występują obszary Natura 2000, w związku z tym nie przewiduje się oddziaływania skutków realizacji ustaleń planu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

6.11. Oddziaływanie na całość środowiska przyrodniczego

Przewidywane skutki oddziaływania projektu planu na całość środowiska oraz jego prawidłowe funkcjonowanie są zróżnicowane co do charakteru, czasu oddziaływania, odwracalności i ich zasięgu przestrzennego. Wpływ skutków realizacji ustaleń planów, na poszczególne komponenty środowiska można podzielić na: bezpośredni, pośredni, wtórny i skumulowany. Ponadto można je rozpatrywać w kontekście czasu oddziaływania:

- długoterminowego (w skali kilkudziesięciu lat),
- średnioterminowego (około 5 – 10 lat),
- krótkoterminowego (około 1 roku),
- chwilowego (około 1 doby).

Rodzaj i skalę przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przedstawiono w podrozdziałach 6.1-6.10. oraz w poniższej tabeli (Tabela 2.).

Tabela 2. Przewidywane oddziaływanie skutków realizacji miejscowego planu na elementy środowiska.

Komponent środowiska	Rodzaj oddziaływania											Brak oddziaływania
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stale	chwilowe	pozytywne	negatywne	
obszar Natura 2000												•
różnorodność biologiczna		•	•				•	•		•		
ludzie		•					•	•		•		
zwierzęta		•		•			•	•		•		
rośliny	•	•	•	•		•	•			•		
woda		•	•				•			•		
powietrze		•		•			•		•	•		
powierzchnia ziemi	•			•			•	•			•	
krajobraz	•			•			•	•		•		
klimat		•	•				•			•		
zasoby naturalne												•
zabytki												•
dobra materialne		•					•			•		

Źródło: opracowanie własne.

Na podstawie powyższej analizy stwierdza się, że skutki realizacji ustaleń miejscowego planu wpłyną pozytywnie na różnorodność biologiczną, ludzi, roślinność, zwierzęta, wody, krajobraz, klimat i dobra materialne, z uwagi na powstanie nasadzeń zieleni czy uporządkowanie gospodarki ściekowej oraz rozwój infrastruktury technicznej.

Nie zakłada się wystąpienia oddziaływania skutków ustaleń projektu planu na obszary Natura 2000 i inne formy ochrony przyrody, zasoby naturalne, rozumiane jako surowce naturalne oraz zabytki.

7. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Z uwagi na położenie przedmiotowego obszaru w znacznej odległości od granicy państwa nie należy spodziewać się transgranicznego oddziaływania ustaleń planu na środowisko.

8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Ustalenia przedmiotowego planu przewidują działania mające na celu zapobieganie i ograniczanie ewentualnych negatywnych oddziaływań zamierzeń inwestycyjnych na środowisko – przedstawione w rozdziale 6. niniejszej prognozy.

W celu zapewnienia właściwej ochrony środowiska oraz dotrzymania standardów jakości środowiska zarówno na obszarze objętym projektem planu miejscowego, jak i w jego bezpośrednim sąsiedztwie, realizacja ustaleń planu powinna być prowadzona z zastosowaniem odpowiednio dobranych rozwiązań technicznych i technologicznych, uwzględnianych na etapie opracowania projektów budowlanych poszczególnych inwestycji.

Ponadto należy uwzględnić:

- obowiązek przestrzegania przepisów odrębnych i norm środowiskowych, w tym dotyczących ochrony powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, gleby oraz klimatu akustycznego;

- kształtowanie nawierzchni dróg lokalnych, dojazdowych i wewnętrznych (KDL, KDD, KR) w sposób umożliwiający kontrolowany odpływ wód opadowych, z preferencją dla rozwiązań ograniczających trwałe uszczelnienie powierzchni;
- zachowanie i kształtowanie powierzchni biologicznie czynnych na terenach zabudowy mieszkaniowej (MNW, MNB), zgodnie z ustalonymi w planie wskaźnikami, w celu ograniczenia negatywnego wpływu zabudowy na stosunki wodne i mikroklimat;
- zdjęcie warstwy próchnicznej gleby w miejscach realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej oraz infrastruktury komunikacyjnej i jej ponowne wykorzystanie w granicach działek, w szczególności przy urządzeniu zieleni towarzyszącej zabudowie;
- prowadzenie selektywnej gospodarki odpadami powstającymi zarówno na etapie realizacji, jak i użytkowania zabudowy mieszkaniowej;
- lokalizację i rozmieszczenie budynków mieszkalnych jednorodzinnych w sposób sprzyjający przewietrzaniu zespołów zabudowy oraz ograniczaniu kumulacji zanieczyszczeń powietrza;
- prowadzenie robót ziemnych i budowlanych w sposób ograniczający degradację podłoża, w szczególności poprzez unikanie prac w okresach niekorzystnych warunków hydrologicznych;
- szczególne uwzględnienie ochrony terenów ujęć wód (IWU), poprzez ograniczenie możliwości wystąpienia zanieczyszczeń gruntowo-wodnych oraz stosowanie rozwiązań zgodnych z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony wód.

Przyjęte w projekcie planu rozwiązania, właściwe dla funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej oraz infrastruktury towarzyszącej, umożliwiają zachowanie równowagi pomiędzy rozwojem zabudowy podmiejskiej a ochroną środowiska, minimalizując ryzyko wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska.

9. Przewidywane metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględniają wymogi ochrony środowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Należy jednak wskazać, że na etapie funkcjonowania zagospodarowania zawsze istnieje możliwość wystąpienia zdarzeń losowych, trudnych do przewidzenia i ograniczenia na etapie planowania przestrzennego, takich jak awarie infrastruktury technicznej, pożary czy inne sytuacje nadzwyczajne, które mogą czasowo oddziaływać na poszczególne komponenty środowiska.

Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt dokumentu jest zobowiązany do prowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Zaleca się aby monitoring ten był prowadzony w cyklach czteroletnich, w oparciu o dostępne dane o stanie środowiska.

Monitoring skutków realizacji ustaleń planu powinien polegać na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska, w szczególności na podstawie wyników pomiarów uzyskiwanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub innych dostępnych źródeł danych, odnoszących się do obszaru objętego planem lub jego bezpośredniego sąsiedztwa.

W ramach monitoringu zaleca się objęcie analizą następujących komponentów środowiska:

- jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- jakości powietrza atmosferycznego,
- jakości gleb,
- klimatu akustycznego,
- oddziaływania pól elektromagnetycznych,
- gospodarowania odpadami.

Ponadto monitoring skutków realizacji ustaleń planu powinien być prowadzony z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, w szczególności w odniesieniu do JCWP Główna od zlewni zb. Kowalskiego do ujścia oraz Cybina, w granicach których położony jest obszar opracowania. Jednostka ta zaliczana jest do wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzenia rolniczego w regionie wodnym Warty.

Zgodnie z art. 47 ustawy Prawo wodne, wody i obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenia azotami ze źródeł rolniczych podlegają okresowej weryfikacji, prowadzonej co 4 lata w celu uwzględnienia zmian czynników środowiskowych oraz presji antropogenicznych. Wyznaczanie oraz weryfikacja tych obszarów odbywa się w oparciu o wyniki pomiarów realizowanych w ramach państwowego monitoringu środowiska. Oceny stopnia eutrofizacji śródlądowych wód powierzchniowych dokonuje wojewódzki inspektor ochrony środowiska, również w cyklach czteroletnich.

10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu lub wyjaśnienie ich braku

Nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych, zakładając, że omawiany projekt jest projektem jedynym, optymalnym zarówno pod względem rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, jak i rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

Przeznaczenie i zagospodarowanie terenów sąsiednich oraz przeznaczenie tego obszaru w Studium determinują proponowane w projekcie planu rozwiązania, co pozwoli na realizację planowanego sposobu zainwestowania.

11. Streszczenie

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar w rejonie ulic Krańcowej i Promyk w Gruszczyne.

Plan sporządzany jest na podstawie uchwały Nr LXXI/737/2023 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rejon ulic Krańcowej i Promyk w Gruszczyne”.

Prognoza składa się z 11 rozdziałów.

Rozdział pierwszy stanowi wprowadzenie, w którym przedstawiono podstawy formalno-prawne, zakres i cel prognozy oraz informacje zastosowanych metodach oraz materiałach i dokumentach uwzględnionych przy jej sporządzaniu. Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego.

Rozdział drugi zawiera charakterystykę stanu i funkcjonowania środowiska. Obszar opracowania planu położony jest w północnej części gminy Swarzędz i ograniczony jest ulicami Cisowa, Promyk i Katarzyńska. Powierzchnia przedmiotowego terenu wynosi ok. 20 ha. Obecnie przedmiotowy teren jest zabudowany zabudową podmiejską, ograniczony polami uprawnymi.

Zgodnie z ewidencją gruntów i budynków obszar objęty opracowaniem w przeważającej mierze stanowi użytki rolne, tj. grunty orne. Na terenie opracowania występują sieci infrastruktury technicznej, takie jak: sieć wodociągowa, sieć elektroenergetyczna, sieć kanalizacyjna i sieć gazowa.

Obszar objęty opracowaniem położony jest w zlewni rzeki Warty i należy do jednolitej części wód powierzchniowych Główna od zlewni zb. Kowalskiego do ujścia oraz Cybina, zaliczanej do silnie zmienionych części wód. Na terenie opracowania nie występują cieki ani zbiorniki wodne, a teren jest zdrenowany. Monitoring jakości wód prowadzony jest w ramach państwowego monitoringu środowiska. Obszar znajduje się w granicach jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 60, obejmującej dwa poziomy wodonośne: trzeciorzędowy i czwartorzędowy. Pierwszy poziom wód gruntowych zalega na głębokości około 2,0 m p.p.t. Teren położony jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 143, objętego strefą wysokiej ochrony. Stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych oceniany jest jako dobry.

Gleby obszaru mają przeciętną jakość rolniczą, z dominacją gleb klas IV-V. Zgodnie z ewidencją gruntów i budynków ponad 90% powierzchni stanowią użytki rolne, głównie grunty orne. Pozostałe tereny obejmują w niewielkim stopniu grunty przeznaczone pod infrastrukturę komunikacyjną.

Szata roślinna i fauna obszaru mają charakter typowy dla krajobrazu rolniczego o wysokim stopniu przekształcenia antropogenicznego. Dominują pola uprawne, uzupełnione zadrzewieniami śródpolnymi, pasami zieleni oraz fragmentami lasów. Nie stwierdzono występowania siedlisk, ani gatunków o wysokiej wartości przyrodniczej. Fauna obejmuje głównie gatunki pospolite, przystosowane do warunków terenów rolniczych. Obszar pełni funkcję uzupełniającą w lokalnym systemie przyrodniczym.

Na obszarze nie występują żadne formy ochrony przyrody.

Na analizowanym terenie zlokalizowane są liczne stanowiska archeologiczne objęte ochroną konserwatorską, wymagające wyznaczenia archeologicznych stref ochrony oraz prowadzenia badań archeologicznych w trakcie realizacji inwestycji. Klimat lokalny ma cechy klimatu przejściowego z przewagą wpływów oceanicznych. Charakteryzuje się stosunkowo niskimi opadami, długim okresem wegetacyjnym (210-220 dni), dominacją wiatraków zachodnich oraz łagodnymi zimami i długim latem.

Rozdział trzeci obejmuje informacje o zawartości i głównych celach projektu planu. Przedmiotowy projekt planu sporządzany jest w związku z podjętą przez Radę Miejską w Swarzędzu uchwałą o przystąpieniu do sporządzenia planu. Celem opracowania jest wprowadzenie terenów o funkcji zgodnej z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Swarzędz. Opracowanie przedmiotowego planu zagospodarowania przestrzennego pozwoli na określenie szczegółowych zasad zagospodarowania terenu w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju.

W obowiązującym dokumencie Studium, zatwierdzonym uchwałą Nr XXXV/42/2021 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 23 marca 2021 roku, obszar objęty opracowaniem planu jest wskazywany jako: tereny zabudowy mieszkaniowej – M, tereny infrastruktury technicznej – ujęcia wody – W, istniejące drogi lokalne - KL. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powiązany jest z ustaleniami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Swarzędz.

W rozdziale czwartym zawarto informację dotyczącą istniejących problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektu planu, do których należą:

- niezadowalającą jakość wód powierzchniowych i podziemnych, z uwagi na przedostawanie się związków chemicznych stosowanych w nawozach na terenach rolnych,
- przekroczenie wymaganych prawem norm jakości powietrza atmosferycznego, wymagające prowadzenia działań na rzecz utrzymania jakości lub poprawy warunków aerosanitarnych,

Na przedmiotowym terenie nie występują problemy ochrony środowiska dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Część piąta dotyczy wskazania celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym z podaniem sposobów uwzględnienia tych celów w projekcie planu. Wykazano, iż zapisy planu gwarantują realizację głównych celów stawianych przez dokumenty rangi międzynarodowej, wspólnotowej i krajowej tj. przeciwdziałają zmianom klimatu, chronią

różnorodność biologiczną, przyczyniają się do racjonalnego wykorzystania wody i energii z rozwojem energetyki odnawialnej, uporządkowania gospodarowania odpadami oraz do poprawy jakości powietrza atmosferycznego.

W rozdziale szóstym przeprowadzono analizę oddziaływania ustaleń miejscowego planu na poszczególne komponenty środowiska. Stwierdza się, że skutki realizacji ustaleń projektu planu wpłyną pozytywnie na różnorodność biologiczną, ludzi, roślinność, zwierzęta, wody, krajobraz, klimat i dobra materialne, z uwagi na powstanie nasadzeń zieleni czy uporządkowanie gospodarki ściekowej oraz rozwój infrastruktury technicznej. Nie zakłada się wystąpienia oddziaływania skutków ustaleń projektu planu na obszary Natura 2000 i inne formy ochrony przyrody, zasoby naturalne, rozumiane jako surowce naturalne oraz zabytki.

W rozdziale siódmym wykazano brak transgranicznego oddziaływania ustaleń realizacji planu na środowisko.

W rozdziale ósmym przedstawiono rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko w kontekście projektu planu. W związku z realizacją ustalonych w planie przedsięwzięć, projekty budowlane tych inwestycji powinny zawierać zalecenia odpowiedniego dobrania rozwiązań technicznych i technologicznych.

Rozdział dziewiąty zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania, do których należy prowadzenie bieżących analiz, które umożliwią, jeśli pojawi się taka potrzeba, wprowadzenie odpowiednich zmian i korekt do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ocenę skutków realizacji zapisów planów zaleca się wykonywać raz na 4 lata w oparciu o dostępne dane o środowisku. Ponadto należy prowadzić bieżące analizy, które umożliwią, jeśli pojawi się taka potrzeba, wprowadzenie odpowiednich zmian i korekt do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Proponuje się objęcie monitoringiem komponentów środowiska w zakresie: jakości wód, jakości (zanieczyszczenia) powietrza, jakości gleb, jakości klimatu akustycznego (oddziaływania hałasu), oddziaływania pól elektromagnetycznych i gospodarowania odpadami.

W rozdziale dziesiątym przedstawiono wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu.

Rozdział jedenasty zawiera streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Podsumowując ustalenia planu, poprzez szereg zapisów zapewniających ochronę istotnych elementów środowiska, prowadzą do zminimalizowania negatywnych skutków nowej urbanizacji. Niezbędnym warunkiem będzie precyzyjne egzekwowanie ustaleń planu miejscowego i przestrzeganie wymogów środowiska wynikających z przepisów odrębnych. Rozwój zainwestowania przedmiotowego terenu jest możliwy tylko w zakresie funkcji określonych w planie.

W związku z powyższymi uwagami, przyjęcie proponowanego rozwiązania planistycznego nie wywoła niepożądanych zmian w środowisku, natomiast uporządkuje i udostępni nowe tereny inwestycyjne na obszarze opracowania i przyczyni się do zabudowy przedmiotowego terenu z poszanowaniem zasad ładu przestrzennego.

Poznań, dnia 16 marca 2026 r.

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCEJ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO „REJON ULIC KRAŃCOWEJ I PROMYK W GRUSZCZYNIE”

Na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 1 lit f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ja niżej podpisany oświadczam, że spełniam wymagania określone w art 74a ust. 2 pkt 2 ww. ustawy i myśl art. 72a ust. 3 ww. ustawy jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr Łukasz Bartoszewski

